Nettvett og fasene - Samtalekort

Nettvett er viktig! Derfor er det helt topp at du vil se filmene som Tro & Medier har laget sammen med flere barne- og ungdomsorganisasjoner. I disse filmene snakker vi om nettvett tilpasset barnets ulike faser og modningsnivå; nettvett blir meningsløst om det ikke tilpasses fasene barna og de unge er i. Men mest effekt vil du ha av filmene dersom du kombinerer det med egen refleksjon. Det er derfor vi har utviklet noen spørsmål til hver av filmene. Spørsmålene er ment som igangsettere for samtaler, både mellom voksne, og mellom voksne og barn/unge. At de unge reflekterer over eget nettbruk har stor verdi. Her kan du som voksen gå foran som et godt eksempel – i tillegg til at du også vil kunne ha stor glede og nytte av å reflektere over egen bruk av nettet.

Det er laget åtte spørsmål til hver film. Ingen spørsmål har ett fasitsvar; det er samtalen og refleksjonen som er det viktigste. I noen faser er spørsmålene rettet mot de voksne, mens andre har fokus på både de voksne og barna/de unge.

Spennet er stort mellom 13 og 18 år. Vi har derfor valgt å dele denne opp i to filmer. Samtidig er de unge over 19 år blitt selvstendige og myndige mennesker, som skal ta egne valg. Vi har derfor valgt å ikke lage en egen film om nettvett tilpasset denne fasen. Det betyr ikke at foreldre lenger er viktige. Som foreldre er du fortsatt viktig, men det ser annerledes ut. Det kan du lese mer om i fasekortene som vi har linket til ovenfor.

Spørsmål for 0-5 år: Disse er rettet mot deg som forelder, og handler vel så mye som ditt eget bruk av skjerm og nett, som hva du etter hvert lar barnet gjøre.

Spørsmål for 6-9 år: Disse spørsmålene er ment å være både til foreldre og barn sammen. Her er det viktig at dere som er voksne legger til rette, slik at barna kjenner seg trygge til å sette ord på det de tenker. Det kan være en god ide å kombinere slike samtaler med det å ha det gøy sammen.

Spørsmål for 10-12 år: Disse spørsmålene er særlig laget med tanke på barna selv. Pass på at ikke spørsmålene blir lagt opp til å oppleves som et “forhør”, men la det bli en mest mulig naturlig samtale.

Spørsmål for 13-18 år: Disse spørsmålene er særlig laget med tanke på de unge selv. Pass på at ikke spørsmålene blir lagt opp til å oppleves som et “forhør”, men la det bli en mest mulig naturlig samtale. Dette kan være gode spørsmål å bruke i smågrupper eller lignende, like mye som i et hjem

Spørsmål for 16-18 år: Disse spørsmålene er særlig laget med tanke på de unge selv. Pass på at det i størst mulig grad blir en naturlig samtale, der ungdommen selv tar stadig større ansvar for egne valg og karakterbygging. Den voksne er med som en støtte og veileder, en som bekrefter og heier. Spørsmålene kan like godt benyttes i smågrupper som i et hjem.

Hvilke bilder er det greit å legge ut på nett?

0–5 år
O M F A V N E

Hva er passe mye skjermtid i løpet av en dag? Hva er det lurt å bruke tid på, og hva er det ikke greit å bruke tid på?

0–5 år
O M F A V N E

Er det viktig å overholde aldersgrense på spill? Hvorfor – eller hvorfor ikke?

0–5 år
O M F A V N E

Hva er det greit at foreldre deler om barna sine på sosiale medier?

0–5 år
O M F A V N E

Skaper du et riktig bilde av dere som familie på sosiale medier, og er resten av familien enige om dette?

0–5 år
O M F A V N E

Hva er bra med spill, chatting og apper, og hvor gamle bør barna være før de er klare for de ulike tilbudene på nett?

0–5 år
O M F A V N E

Påstand: La barn være barn. Hold dem unna fri flyt av sosiale medier før de er modne nok til å takle den uoversiktlige verden på nett. Enig/uenig. Når synes dere barn er «modne nok» til å være på nett?

0–5 år
O M F A V N E

Er det slik at barna kan bli utestengt hvis de er den «eneste i klassen» som ikke får lov til å spille spill eller være på sosiale medier? Hvordan vil du forholde deg til det som foreldre, og hvordan kan du forebygge at dette skjer?

0–5 år
O M F A V N E

Påstand: Medievold er ufarlig, Hva mener du/dere om det?

6-9 år
E N G A S J E R E

Blir man mer tolerant ovenfor medievold jo mer man ser på det?

6-9 år
E N G A S J E R E

Gaming gjør meg/barn smart! Er du enig/uenig i dette?

6-9 år
E N G A S J E R E

Er det viktig å overholde aldersgrense på spill? Hvorfor – eller hvorfor ikke?

6-9 år
E N G A S J E R E

Kjenner du deg igjen i det foreldrene dine deler om deg på sosiale medier? Er det greit?

6-9 år
E N G A S J E R E

Skaper du et riktig bilde av dere som familie på sosiale medier, og er resten av familien enige om dette?

6-9 år
E N G A S J E R E

Tror dere barn og unge kan bli slitne av alt det som skjer i sosiale medier? Hvorfor?

6-9 år
E N G A S J E R E

Påstand: Foreldre snakker mye med barna sine om hvor mye tid de får bruke på mobilene/skjermene sine, men ikke alle er like flinke til å snakke med barna sine om hva de faktisk gjør på skjermen sin. Hvordan er det hos dere?

6-9 år
E N G A S J E R E

Er det viktig å overholde aldersgrense på spill? Hvorfor – eller hvorfor ikke?

10–12 år
B E K R E F T E

Skaper du et riktig bilde av dere som familie på sosiale medier, og er resten av familien enige om dette?

10–12 år
B E K R E F T E

Kan/bør foreldre si nei til at barna kan være på snapchat og andre sosiale medier? I tilfelle hvorfor/hvorfor ikke?

10–12 år
B E K R E F T E

Tror dere barn og unge kan bli slitne av alt det som skjer i sosiale medier? Hvorfor?

10–12 år
B E K R E F T E

Hva synes dere foreldre bør gjøre når barn helt ned i 11–12 års alderen syns at det sosiale livet på nett stresser dem og gir dem konsentrasjons-problemer?

10–12 år
B E K R E F T E

Hvordan kan vi hjelpe hverandre til å ta smarte valg og til å sette grenser for oss selv og andre når det gjelder sosiale medier?

10–12 år
B E K R E F T E

Bør foreldre ha tilgang til å lese barnas profiler på nett? I så fall: I hvilken alder?

10–12 år
B E K R E F T E

Nå er personvernreglene at det skal være 13 års-grense for bruk av sosiale medier i Norge. Hva tenker dere om å slippe barna til, selv om de ikke er gamle nok? Hva tenker dere når noen sier at barnet er fasiten, og ikke alderen?

10–12 år
B E K R E F T E

Hva er nettmobbing? Har du sett eller opplevd dette selv?

13–18 år
M O B I L I S E R E

Porno kan ha alvorlige konsekvenser til både selvbilde, kjærlighet, et sunt syn på seksualitet, ekteskap og trosliv. Hva tenker du/dere om porno?

13–18 år
M O B I L I S E R E

På hvilken måte kan det du legger ut på sosiale medier påvirke fremtiden din?

13–18 år
M O B I L I S E R E

På hvilken måte påvirker «likes» det du legger ut på sosiale medier?

13–18 år
M O B I L I S E R E

Forstyrrer databruk deg i skoletiden og undervisningen? Hva kan du i så fall gjøre med det?

13–18 år
M O B I L I S E R E

Er det greit å sende nakenbilder? Hvorfor/hvorfor ikke

13–18 år
M O B I L I S E R E

Case: Sara (13) ønsker å henge med ei venninne, men venninna avslår pga. lekser. Så får Sara en «snap» om at venninna er ute og henger med den populære gjengen. Hva tror du Sara føler og tenker da? Kjenner du noen som har opplevd noe lignende?

13–18 år
M O B I L I S E R E

Påstand: Undersøkelser viser at over halvparten av alle barn mellom 9–18 år aldri har sagt ifra til en voksen om det ubehagelige de har opplevd på nett. Hva tenker du om det?

13–18 år
M O B I L I S E R E

Hva vil du si er grensen for å være spilleavhengig?

16–18 år
M O B I L I S E R E

Hvor mange «pauser» i løpet av en dag trenger vi fra nett?

16–18 år
M O B I L I S E R E

Hvordan ønsker du selv å fremstå i sosiale medier? Hvorfor?

16–18 år
M O B I L I S E R E

Gi eksempel på en tv serie eller reality pro-gram som får deg til å tenke annerledes om verdiene dine? På hvilken måte påvirker serien/ programmet verdiene dine?

16–18 år
M O B I L I S E R E

Visste du at en kan aktivere trygge innstillinger på ipad og telefon? Dette kan gjøre det vanskeligere å bruke bankkortet eller se på porno.

16–18 år
M O B I L I S E R E

Hvordan blir ditt syn på sex påvirket av det du ser og hører på nett?

16–18 år
M O B I L I S E R E

Hvem har påvirket dine verdier aller mest? Foreldre, venner, kirke, skole, medier? Hva tenker du?

16–18 år
M O B I L I S E R E

Hva er fordelen og utfordringene med den teknologiske tidsalderen vi lever i?

16–18 år
M O B I L I S E R E